Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister voor Rechtsbescherming

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota schriftelijk overleg vaste commissie Justitie en Veiligheid Tweede Kamer

Datum
16 augustus 2023

Ons kenmerk
4856516

1. Aanleiding

Naar aanleiding van uw brief van 15 mei 2023[1] over de stand van zaken van de implementatie van de Wet Uitbreiding Slachtofferrechten (WUS) heeft de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer in een schriftelijk overleg vragen gesteld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de beantwoording van deze vragen en verzending daarvan naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- De vragen richten zich vooral op de oorzaak van de discrepantie tussen de aanvankelijk geschatte uitvoeringskosten en de uitvoeringsconsequenties die nu in kaart zijn gebracht, de inzet van telehoren, de inhoud van de evaluatie en de besluitvorming over de uitspraakzittingen.
- In de beantwoording wordt ingegaan op hoe de kosten destijds onvolledig en onjuist in kaart zijn gebracht en wordt toegelicht hoe beoogd wordt om dergelijke foutieve inschattingen bij toekomstig beleid te voorkomen. Daarnaast wordt nader ingegaan op de inhoud van de evaluatie na twee jaar en de beperkingen die zijn verbonden aan de inzet van telehoren als alternatief voor de fysieke verschijningsplicht.

4.1 Politieke context

De verschijningsplicht voor verdachten maakt onderdeel uit van het vorige regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' en is opgenomen in de WUS. Er was ruime steun voor de WUS in de Eerste en Tweede Kamer. Wel waren er politieke partijen (GL, SP, PvdA, D66) kritisch op de verschijningsplicht omdat men twijfels had over de toegevoegde waarde van deze maatregel ten opzichte van de mogelijkheid van een bevel tot medebrenging wat de rechter nu al kan uitvaardigen. Daarnaast waren er twijfels of deze maatregel voor slachtoffers wel voordelen biedt, onder andere wanneer het een onwelwillende verdachte ter zitting betreft. Vanuit VVD, CDA, PVV en JA21 was juist steun voor de verschijningsplicht.

[1] *Kamerstukken II* 2022/23 33552, nr. 109.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid

Datum
16 augustus 2023

Ons kenmerk
4856516

De TK is afgelopen jaren via de eindrapportage meerjarenagenda slachtofferbeleid 2018-2021, de meerjarenagenda slachtofferbeleid 2022-2025 en de daaropvolgende voortgangsrapportage op de hoogte gehouden van de voortgang van de implementatie. De EK heeft deze brieven tevens in afschrift ontvangen. U heeft in reactie op een schriftelijke vraag bij de behandeling van de JenV-begroting afgelopen november toegezegd de TK voor mei 2023 te informeren over de datum van inwerkingtreding van de verschijningsplicht voor verdachten. In antwoord op Kamervragen (gesteld aan de minister van Justitie en Veiligheid) over het bericht 'IS-vrouwen waren geen brave huismoeders', is de TK reeds geïnformeerd dat inwerkingtreding van de verschijningsplicht niet mogelijk is per 1 juli 2023.[2] Met uw brief van 15 mei 2023 is de TK geïnformeerd dat de verschijningsplicht voor de inhoudelijke zittingen per 1 juli 2024 in werking zal treden. De EK heeft een afschrift van deze brief ontvangen.

4.2 Financiële overwegingen
In het beleidsbudget van Slachtofferbeleid was een bedrag van €2 mln. gereserveerd voor de implementatie van de verschijningsplicht. Vanuit de coalitieakkoordgelden is dit aangevuld tot €5,1 mln. Voor de verschijningsplicht voor de inhoudelijke zittingen is een bedrag van €9,3 miljoen benodigd. De benodigde aanvullende financiering van €4,2 mln. is gevonden binnen het beleidsbudget van Slachtofferbeleid, omdat de structurele middelen die met het coalitieakkoord beschikbaar zijn gekomen voor het amendement Van Wijngaarden (de bescherming van slachtoffergegevens in het strafproces) niet volledig voor dat doel benodigd blijken te zijn.

4.3 Juridische overwegingen
De inwerkingtreding van de verschijningplicht voor de inhoudelijke zittingen wordt bij Koninklijk Besluit geregeld. De onderdelen van de wet die zien op de uitspraakzittingen worden niet opgenomen in het Koninklijk besluit en treden (nog) niet in werking.

4.4 Krachtenveld
De inhoud van deze brief is afgestemd met de Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ). Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met de betrokken ketenpartners, zijnde politie, DJI, OM, rechtspraak en Slachtofferhulp Nederland (SHN).

4.5 Communicatie
Niet van toepassing, er worden geen aanvullende communicatieafspraken gemaakt rond de publicatie van de brief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

5.1 Toelichting
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[2] Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 2103.